

תפיסת הבשלות (Ripeness Factor)

תפיסת הבשלות מהווה את אחת מאבני היסוד של תורת המשא ומתן הבינלאומי. תפיסה זו גורסת כי סכסוך "בשל" (Ripe) לעבור ממצב של מלחמה למצב של משא ומתן רק כאשר מתקיימים שני תנאים. האחד – "מבוי סתום מכאיב והדדי" (Mutually Hurting Stalemate) הוא מצב בו הצדדים אינם יכולים יותר לספוג אבדות במצב המלחמתי בו הם שרויים. הצדדים מיצו (Exhaust) את האפשרויות הצבאיות ולא הגיעו להכרעה. תחושת המבוי הסתום היא תחושה סובייקטיבית (בעיני הציבור וההנהגה) ולא ניתן למדוד אותה במדדים אובייקטיביים כמו מספר קורבנות וכד'. התנאי השני הוא "הזדמנות מפתה הדדית" (Mutually Enticing Opportunity): הצדדים לסכסוך מזהים, בדרך כלל באמצעות צד שלישי, כי קיימת הזדמנות לעבור ממצב של מלחמה למשא ומתן, וכי ניצולה של ההזדמנות – בדרך כלל ע"י מנהיגות נחושה ואחראית – יביא להשגת האינטרסים ולשיפור המציאות עבור שני הצדדים.

* תפיסת הבשלות הומשגה על ידי פרופ' וויליאם זרטמן ופרופ' סעדיה תובל מאוניברסיטת ג'ון הופקינס בוושינגטון, ופותחה בעשור האחרון ע"י פרופ' זרטמן המזוהה עמה, כמו גם עם עקרונות המשא ומתן הבינלאומי בכללותו.

פרופ' זרטמן יבקר בישראל במהלך חודש ינואר, והנכם מוזמנים להרצאתו שתתקיים במרכז הבינתחומי בהרצליה ביום ששי, 9.1.2009 בשעה 08:30 בבוקר.

פרטים על ההרצאה ניתן למצוא תחת הכותרת "חדשות ואירועים" באתר.